

דף קיא

עין משפט א.ב.

יו"ד סימן עג סעיף ב

ג. אם חלט הכבד ב ברותחין או בחומץ וניקב והוציא סמפונות שבתוכו מן הדין מותר לבשלו אלא שהגאונים אסרו לעשות כן, ובדיעבד מותר ז.

עין משפט ג.

יו"ד סימן עג סעיף א

עין לעיל דף קי: עין משפט ג

עין משפט ד.

יו"ד סימן עד סעיף א

א. הטחול אע"פ שיש בו אדמומית דינו כשאר בשר ק.

הגה: וי"א שנהגו שלא לבשל הכליות ר או ביצי זכר אפי' לאחר שניקרו אותם

פ. והיינו שהוציא ממנו הסמפונות ומזרק הדם, שאין החלטה מועלת לדם המכונס בעין בתוך המזרקים, תשובת הרשב"א. וביאור הגר"א אות י"ד.

צ. אפי' לדעת היש מי שאוסר בסוף סעיף א' שהוא הרמב"ם, דשאני הכא כיון שכבר נחלטה שוב אין דם יוצא ממנה, ולפ"ז אפי' נתבשל אחר החלטה עם בשר אחר מותר הכל. ש"ך ס"ק י'. ופר"ח אות יו"ד. ויש מי שכתב כיון שאין אנו בקיאים בחלטה אסור אפי' בדיעבד, שם בש"ך. ונמצא דלדעת מר"ן השו"ע בדיעבד מותר לכו"ע אבל בדעת הרמ"א יש פלוגתא אם להתיר בדיעבד. כף החיים אות ל"ב. ובחלטה צריך להזהר שהמים יהיו רותחים מאוד, ע"כ אם ברור שהיו רותחין מאוד יש לסמוך בשעת הדחק ולהקל. מ"מ אחרי החלטה אם עדיין לא בישלו יש לצלותו מקודם ואח"כ לבשלו וא"ל ממ"נ שרי דאם הועילה החלטה א"צ עוד שום דבר, ואם לא הועילה החלטה האש שואבת. כף החיים אות ל"ג-ל"ד.

ק. ומותר לבשלו אפי' עם בשר. ש"ך ס"ק א'. וא"צ אפי' חתיכה לפני המליחה רק להסיר הקרומים והחלב. כמ"ש בסי' ס"ד שעל דד הטחול יש בו חלב שחייבים עליו כרת. כף החיים אות ב'.

נצלה הטחול עם חלבו רק אם יש ששים נגדו מותר. ט"ז ס"ק א'. ואפי' אם יש ששים צריך קליפה סביב לחלב הטחול האסור. ב"ח. נמלח הטחול עם חלבו עם בשר אחר סגי בקליפה לטחול, ושאר הבשר מותר גם לדעת הרמ"א דחנ"נ במליחה אינו אלא חומרא בעלמא. כף החיים אות ד'.

ר. ואנו נהגנו לבשלם ואין פוצה פה, ב"י. והביא דבריו הש"ך בס"ק ב'. ופר"ח אות ב'. כתב דכן פשוט המנהג בנינו, והלבוש כתב דהנוהגים שלא לבשלם אין לו טעם למנהג זה כי היתר גמור הוא בין לבשלם בין לצלותם כמו שאר בשר נמצא דגם באשכנז נהגו בהם היתר ודלא כהש"ך בס"ק ב'. כף החיים אות ו'.

משום שיש בהם רוב דם, ובדיעבד אין לחוש.

הגה: מותר למלוח כליות וביצי זכר עם שאר בשר, ובלבד שהסירו הקרומים והחלב מהם.

עין משפט ה. יו"ד סימן עג סעיף ד

ה. כשצולה הכבד עם בשר בתנורים שבזמן הגמ' שפיהם למעלה יתן הכבד למטה ולא למעלה מהבשר^ש, ובדיעבד מותר. ובשפודים שצולים אצל האש אסור לצלותן עם הבשר לכתחילה אפי' כשהכבד למטה^ת.

הגה: מיהו אם נמלחה הכבד מותר לצלותה עם הבשר אפי' על גבי הבשר^א שכבר נתמעט דמו^ב והוי כבשר על גבי בשר.

יו"ד סימן צ סעיף ד

ה. ו. לצלות כחל או למולחו עם שאר בשר דינו כדין צליית או מליחת

ש. כדדרש אמימר בגמ' חולין קי"א. מ"מ בדיעבד שרי כיון שהדם מישרק שריק ואע"פ שזב מן הכבד על הבשר אין בכך כלום שהדם ע"י צלי אינו נוח להבלע אלא מחליק ונופל, ומ"מ לכתחילה אסור מפני שהבשר רך לבלוע ונראה לעין שנוטף עליו. ב"י בשם המרדכי.

ת. שפעמים מגביהין השפוד ונהפך העליון להיות תחתון. ש"ך ס"ק י"ג. אבל שיפודים שמתגלגלים תמיד ומונחים בשוה לאורכם תמיד גם בעת הצליה מותר לכתחילה לצלותם יחד. כף החיים אות מ"ג. ומטעם זה אין ליתן בשר חי עם בשר שכבר נצלה מעט בשפוד אחד ובדיעבד מותר, והעולם אין נזהרין בזה. כף החיים אות מ"ד. ה"ה יש להזהר לכתחילה שלא לצלות בשר שנמלח עם בשר שלא נמלח באותו שפוד ובדיעבד מותר. שם באות מ"ה.

א. אין לתת בצלים בין חתיכות בשר בעת הצליה בשפוד אם לא שכבר הבשר נמלח והודח כדין ויש מי שאוסר אפי' בדיעבד. ויש מתירין לכתחילה והכי נהוג ואין פוצה פה מ"מ הפר"ח בסי' ע"ז אות ה' כתב דלדעת הרמ"א יש להזהר בזה, ע"ש. כף החיים אות מ"ו. וכל מחלוקתם לאסור הבצלים באכילה אבל לכו"ע הבשר הנצלה מותר. כף החיים שם אות מ"ז.

ב. ודלא כהט"ז שמחמיר בזה. ש"ך ס"ק י"ח. כבד שנצלה ע"ג גחלים ונגע בקדרה שעל האש ואין ששים בתבשיל נגד הכבד הכל אסור. כף החיים אות מ"ט.

כבד עם בשר ג. ויש מי שמתיר ד למלוח כחל עם בשר.

הגה: ואין למולחו עם בשר אבל בדיעבד ה בכל ענין מותר ו.

הגה: עור הקיבה לאחר שהוסר חלבו ממנו והודח יש לו דין שאר בשר ומותר למולחו עם שאר בשר ואין לו דין כחל.

דף קיא:

יו"ד סימן י פעיף ב

עין משפט א.ב.

ג. סכין ששחט בה כשרה אע"פ שהיא מלוכלכת בדם מותר לשחוט בה פעם אחרת כשהיא מלוכלכת בדם ז, אבל אסור לחתוך בה דבר רותח אחרי הדחה בלבד ח, אבל מותר לחתוך בה דבר צונן על ידי הדחה תחילה.

הגה: ואם רוצה להגעיל הסכין לאכול בו רותח סגי ליה הגעלה ע"י עירווי ט אע"פ שאינו ככלי ראשון.

ג. דלכתחילה אסור אלא תחת הבשר ובדיעבד אפי' על הבשר מותר, ובשיפודין שלנו אסור לכתחילה בכל ענין שפעמים מהפכים לשני הצדדים. ש"ך ס"ק כ"ה. ואם איירי אפי' קרעו שו"ע וטחו בכותל או לא, בזה איכא פלוגתא, והב"י לא הכריע ויש להחמיר. כף החיים אות נ"א.

ד. אפי' לכתחילה בלא קריעה ואפי' על הבשר ולא דמי לכבד. ש"ך ס"ק כ"ו-כ"ז. ה. והיינו שצלאו כבר אבל אם רק נתנו בשפוד ולא צלאו צריך להוציאו. כף החיים אות נ"ב.

ולצלות על רשת כפולה ומניחים עליהם בשר ברוחב יכול להניח הבשר ולידו הכחל ובלבד שלא יגעו זה בזה, והגם שמהפכים אותה אין בכך כלום שגם אם יצא חלב, נורא משאב שאיב לו, ואין לחוש בזה. כף החיים אות נ"ג. ולכתחילה אין למולחו עם בשר, וכן דעת מר"ן הגם שהביא יש מתירין מ"מ סתם כסברא ראשונה. כף החיים אות נ"ו.

ו. האוכל כחל צריך להמתין כשיעור שאכל בשר אם רוצה לאכול גבינה אח"כ. כ"כ הב"י בסוף הסימן.

וה"ה שאין לאכול כחל אחרי גבינה אם לא בקינוח והדחה ונטילת ידיים.

ז. תוספות והרא"ש דאגב דטרידי הסימנים לפלוט לא בלעי דם.

ח. ואפי' שחט בו רק פעם אחת, ואם בדיעבד חתך בו רותח בלא הגעלה יסיר ממנו כדי קליפה. כ"כ בש"ך ס"ק י"ד. ושיעור הקליפה או נטילת מקום עיין באו"ח סי' תמ"ז וביו"ד בסי' צ"ו.

ט. וה"ה ע"י השחזה אבל נעיצה בקרקע לא מהני. כף החיים אות מ"ג.

עין משפט ג.

יו"ד סימן סט סעיף טז

יז. אין מולחין אלא על גבי קשין או בכלי מנוקב^י או במקום מדרון
כך שאם ישפכו שם מים יצאו מיד^ב.

הגה: דף חלק שהמים זבין ממנו א"צ להניחו בשיפוע, רק אם אינו חלק יש
להניחו בשיפוע.

הגה: גם בכלי מנוקב יזהר שיהיו הנקבים פתוחים וע"כ לא יעמיד הכלי
המנוקב ע"ג קרקע והוי ככלי שאינו מנוקב.

הגה: ויש מחמירין לשים אפי' בכלי מנוקב קש או קסמין כדי שהבשר לא
יסתום הנקבים, ובדיעבד אין לחוש לכל זה^ל.

יח. אם מלח בכלי שאינו מנוקב אסור להשתמש באותו כלי^מ בדבר
רותח^נ.

הגה: אם נשתמש בו צריך קליפה אם אותו דבר יבש, ואם הוא לח^ס צריך
ששים נגד שיעור הקליפה מן הקערה^ע.

י. מימרא דשמואל בחולין קי"ג. והב"ח התיר למלוח הבשר ולתלות אותו באויר. ובדיעבד
אם עשה כן מותר. כף החיים אות רמ"ג. וכלי שאינו מנוקב אפי' גדול אין למלוח בו
אפי' מוטה על צידו שמא יפול הבשר בתוכו ויאסר. ריטב"א שם בחולין.
כ. אם מלח ע"ג חול דק שאם ישפכו שם מים מיד נבלעים יש להכשיר בדיעבד. כף החיים
אות רמ"ז.

והר"י מפרי"ש הסתפק אם קרקע דינה ככלי שאינו מנוקב וראוי להחמיר. כף החיים אות
רנ"א.

ל. ובכל מקום שאין המים יורדים מיד אלא מתכנסים למקום אחד הוי ככלי שאינו מנוקב.
ט"ז ס"ק ל"ח. וקאי דברי הרמ"א לחוששין לשים קש גם בכלי מנוקב ועל זה כתב
דאין לחוש, וכן הוא בד"מ. כף החיים אות רנ"ב.

מ. מימרא דר"י אמר שמואל שם בדף קי"א. ואם מלח על כלי שאינו מנוקב כשהוא כפוי
אם אין שם שקע לא נאסר אבל אם יש שם שקע בתחתיתו נאסר הכלי. ב"י בשם ספר
המצוות.

נ. אפי' אחר שהודח הכלי. ש"ך ס"ק ס"ג. ואם נשתמש בה צריך קליפה ואפי' דבר רטוב
קצת צריך רק כדי קליפה. פרי"ח אות נ"ד.

ס. ואם הוא לח קצת בעי נטילה.

ע. אבל לא נגד כולה משום שהקערה לא נאסרה כולה אלא כדי קליפה, וכמו בסי' צ"ח
סעיף ד' בהרמ"א. וכל זה כשהכלי בן יומו אבל לא בן יומו והוא נקי אינה אוסרת
דהו"ל טעם לפגם. כמ"ש בסי' קכ"ב.

יט. י"א דאפי' בצונן אסור להשתמש באותו כלי בלא הדחה^פ, ואם נשתמש בו בלא הדחה, ידיח הדבר שנשתמש בו.

הגה: אבל מותר לחזור ולמלוך בה בשר לאחר שניקבוה^צ, או לשים בה בשר שכבר נמלח והודח^ק גם בלי שניקבוה.

עין משפט ד. או"ח סימן קעז סעיף א

א. כל הדברים הבאים בתוך הסעודה אם הם דברים הבאים מחמת הסעודה שדרך לקבוע סעודה עליהם ללפת הפת^ר כגון בשר ודגים וביצים וירקות וגבינה ודייסא^ש ומיני מלוחים אפי' אוכלם בלא פת^ת אין טעונים ברכה לא לפנייהם ולא אחריהם.

ואם הם דברים הבאים שלא מחמת הסעודה ואין דרך לקבוע עליהם סעודה וללפת בהם הפת כגון תאנים וענבים^א וכל מיני פירות אם אוכל אותם בלא פת טעונים ברכה לפנייהם, דברכת הפת אינה פוטרם כיון דלאו מעיקר הסעודה הם אבל אינם טעונים ברכה של אחריהם כיון

- פ. אלא די בקנחו לבר. ש"ך ס"ק ס"ו.
- צ. אף לי"א דאסור בצונן בלא הדחה מותר במליחת בשר, דשאני כיון דאורחיה בהדחה קודם שיתנוהו בקדרה. ש"ך ס"ק ס"ז.
- ק. אבל לא מעת לעת שאז יהיה כבוש כמבושל. כ"כ הט"ז בס"ק מ"א, אבל הש"ך בס"ק ס"ח כתב דגם מעת לעת מותר כיון שאז לא בן יומו וטעמו לפגם, אבל הט"ז סובר כיון שיש שם מלח וציר הוי דבר חריף שגם אחרי מעת לעת הוי טעם לשבח. כף החיים אות רס"ד.
- ר. ברכות מ"א, לפי' התוס' והרא"ש, ונראה דוקא ירקות מבושלים או חיים שעושין לסלט שבאים לגרור תאוות המאכל אבל קישואין חיין או חזרת וכיוצא שאינם באים ללפת הפת ולא לגרור תאוות המאכל דינם כפירות, כה"ח אות א'.
- ואם אכל פירות מבושלים בסעודתו ואח"כ הביאו לו מאותם פירות חיים בסוף הסעודה קודם כהמ"ז יברך עליהם אך עדיף שיאכלם אחר כהמ"ז או שיברך על פרי אחר ויכוון לפטור אותם, כה"ח שם.
- ש. ואף שהיא נאכלת בפני עצמה ואינה באה ללפת הפת מ"מ כיון שבאה להשביע עיקר סעודה היא וטפלה לפת וע"כ הפת פוטרת אותה, מ"ב אות א'.
- ת. שהם טפלים לפת והעיקר פוטר הטפל, כמ"ש בסי' רי"ב.
- ואם אינו אוכל אלא מעט פת פחות מכזית צריך לברך עליהם, ועיין בכה"ח אות ד'.
- א. ואפי' היו על השולחן בעת שבירך על הפת אינם נפטרים, מ"א ס"ק ב'.

שבאו בתוך הסעודה ב ברהמ"ז פוטרם.

א. ב. אם בתחילת אכילת הפירות בתוך הסעודה אכל אותם עם פת ובסוף אכלם עם פת^א, אפי' אם בנתיים אכל מהם בלא פת אינם טעונים ברכה גם לפנייהם.

עין משפט ה. או"ח סימן קעד סעיף ב

ב. יין פוטר כל מיני משקין^ד.

ב. אכל אם לא באו בתוך הסעודה אלא אכל מהם לפני הסעודה אין ברהמ"ז פוטרם וצריך לברך עליהם ברכה אחרונה, ואח"כ נוטל ידיו לסעודה, ואף אם שכח ונטל ידיו ובירך המוציא צריך לברך עליהם ברכה אחרונה אפי' בתוך הסעודה קודם ברהמ"ז, אך אם כבר בירך ברהמ"ז בדיעבד יצא וא"צ לברך ברכה אחרונה עליהם, כה"ח אות ז'.
ג. כאן איירי שאכל בשר ודגים ואח"כ הביאו לו פירות ורוצה לאכול אותם ג"כ עם פת אז צריך גם בסוף לאוכלם עם פת, אבל בסעיף ג' שעיקר הסעודה על הפירות אם אוכלם בתחילה עם פת גם אם בסוף אכלם בלי פת א"צ ברכה, מ"א ס"ק א', וט"ז ס"ק ג'.

אבל אם הפירות לא באים ללפת בהם הפת כלל אלא לקינוח גם אם יאכל מהם בתחלה ובסוף עם הפת מה שאוכל באמצע מהם צריכים ברכה ראשונה וכ"כ הב"י, ויש חולקים בזה וע"כ צריך ליזהר שלא לאכלם עם פת בהתחלה כדי שיוכל לברך עליהם לכ"ע, כה"ח אות ח'.

פירות מבושלים עם בשר בתוך הסעודה אם אין התחלת קביעותו עליהם י"א דאפי' אוכלם עם הפת צריכים ברכה וי"א שאין לברך וע"כ יברך עליהם קודם סעודה. ואם א"א לו לעשות כן יהרהר הברכה בלבו, כה"ח אות ט'.

זיתים מלוחים וכיוצא בזה שאוכלם בתוך הסעודה לפתוח תאוות המאכל י"א שמברך עליהם לפנייהם, וה"ה לימונים חמוצים או מלוחים בתוך הסעודה.
אולם לדינא כיון שזה בא לעורר תאוות האכילה הפת פוטרם וכמו צנון, אך יש להחמיר לאכול בתחילה עם פת כדי לצאת דעת החולקים, כה"ח אות י'.

ד. משום דשאר משקין טפלים לו, וכתב הט"ז בס"ק ב' דוקא אם שאר המשקין היו לפניו בעת הברכה על היין ומשום שאין אנו קובעים בזה"ל על היין, ויש סוברים (וכן דעת השו"ע) דשיבה דידן חשיבה כקבע. וא"כ ל"צ שיהיו לפניו שאר משקין בשעת ברכה על היין. וע"כ לכתחלה יש לחוש ולהביא שאר המשקין על השלחן בעת ברכת הגפן, או שיכוון בברכת היין לפוטרם או שיברך על דבר שברכתו שהכל כגון סוכר ולפטור שאר משקין ואם א"א, אפשר לסמוך על פסק השו"ע דשיבה דידן חשובה כקבע ואינו מברך גם באין שאר המשקין לפניו, כה"ח אות ד'.

אם הסיח דעתו ממה ששתה יין ואח"כ הביאו לפניו משקין אחרים מברך עליהם ברכה ראשונה, כה"ח אות ה'.

יש אומרים דכשם שיין פוטר שאר משקין כך פוטר גם את הטפל למשקין כגון ששותה קפה בתוך הסעודה ואוכל סוכר כדי למתק הקפה, אבל טוב יותר כשאוכל הסוכר לבד בפיו יכוון לא לשם למתק הקפה אלא לאכול דברי מתיקה ויברך עליו שהכל או שישים אותו

הגה: ואפי' מברכה ראשונה.

עין משפט ו.

יו"ד סימן צה סעיף א

א. דגים שנתבשלו^ה או נצלו בסיר של בשר אפי' בן יומו אבל רחוק^י ואין בו שום שומן דבוק בו מותר לאכול דגים אלו^ז עם תבשיל חלב כיון שזה נותן טעם בר נותן טעם^ח דהיתרא^ט.

ב. ואם לא היה הסיר רחוק יפה, אם יש בממשות' שעל הסיר יותר

בתוך הקפה ולא יברך עליו, שם באות ו'.

ה. מסקנת הגמ' גם אליבא דרב בחולין דף קי"א וכפי' התוס' והרא"ש מתוך לשון רש"י. ומה שמותר לאוכלם היינו בדיעבד שכבר נתבשלו, אבל אסור לבשלם לכתחילה בסיר של בשר על מנת לאוכלם עם מאכלי חלב. ש"ך ס"ק ג'. ואף שבב"י בבד"ה כתב דמותר לבשל לכתחילה צ"ל דחזר בו בשו"ע וחשש לדברי האוסרים ע"כ כתב בלשון דגים שנתבשלו דהיינו בעבר ובישול. והרמ"א מחמיר כמבואר בהג"ה בסעיף ב'.

ולפ"ז אסור לכתחילה לחמם מים בכלי בשרי שהוא בן יומו כדי ללוש בהם פת כיון שכמה פעמים אוכלים פת זו עם גבינה. כף החיים אות ב'. אבל אם הכלי אינו בן יומו דהוי נותן טעם לפגם וגם נ"ט בר נ"ט והם תרתי לטיבותא מותר לכתחילה ג"כ לחמם בכלי בשרי זה ואין חשש, אף שיש מחמירין גם בזה די בחומרת הב"י בכלי בן יומו. כף החיים באות ג'.

ואם עבר ובישל לכתחילה על דעת לאכול עם תבשיל חלבי אין קונסין אותו ומותר לאכלם כיון שזה נ"ט בר נ"ט דהיתרא. שם באות ה'. ועיין בשו"ת יביע אומר למרן הראשון לציון שליט"א ח"ט חיו"ד ס"ד דהעלה דמותר לכתחילה לבשל.

ו. וסתם כלי, רחוק יפה עד שידוע בבירור שאינו רחוק יפה. ש"ך ס"ק א'.

ז. ואין חילוק בין הדגים יבשים או בתוך רוטב. שם באות ז'.

ח. פירוש דאין ממשות של בשר רק טעם דהיינו הבשר נתן טעם בסיר הבשרי ואח"כ סיר זה נתן טעם הבשר בדגים ועדיין כולו היתר וטעם קלוש כזה אין בו אסור בדיעבד לאכלו עם תבשיל חלב. ט"ז ס"ק א'. וכל זה בבשר בחלב אבל באיסורין אחרים אפי' נ"ט בר נ"ט כמה פעמים אסור הכל, כ"כ הב"י בשם הר"ן. ט"ז שם.

ט. ואם טעם הבשר נרגש בדגים אסור לאכלם בכוח עם חלב, אלא שא"צ לטעום קודם, כ"כ הרש"ל. אבל הפר"ח כתב דאפי' נרגש טעם הבשר בדגים מותר כיון דהוי שני טעמים של היתר, הוחלש הטעם ואין בו כדי לאסור. כף החיים אות ט'.

ודוקא כשהטעם הראשון עבר מאוכל לכלי כמו כאן, טעם הבשר לכלי ואח"כ מהכלי לאוכל בזה אמרינן הוקלש הטעם, אבל אם בפעם הראשונה הטעם עבר לאוכל כגון לעוגה ואח"כ מהאוכל עבר לכלי בזה לא אמרינן הוקלש, ואסור גם בדיעבד עם חלב או עם בשר. כף החיים אות י"א.

י. היינו בידוע בבירור שכן הוא אבל בסתמא אמרינן שיש ששים בתבשיל נגד השומן הדבוק. כף החיים אות י"ג. ועיין באות י"ד.

ודגים חמים שעלו בסיר בשרי שיש בו שמנונית בשר אף שיש בו ששים בדגים נגד השמנונית, אסור לאכלם לכתחילה עם חלב, כיון שהם בעין ולא נתערבו ע"י בישול ונבלע

מאחד בששים ב' בדגים, אסור לאוכלם עם תבשיל חלבי.

עין משפט ז.

יו"ד סימן צו סעיף א

א. צנון שחתכו בסכין של בשר בן יומו או שאינו מקונח, אסור לאכלם בחלב עד שיטול מהם מקום החתך כדי נטילה מה שהוא כעובי אצבע, או שיטעמנו ולא יהיה בו טעם בשר שאז מותר בהדחה. ויש אומרים דה"ה לאינו בן יומו והוא ג"כ מקונח, ואם לא נטל מהם ולא טעם מהם ובשלם בחלב צריך ששים כנגד מה שנגע מהסכין בהם.

בו כדי קליפה ולא מבליע בכולו. כף החיים אות ט"ז.
ב. זה חוזר על נצלו, אבל בנתבשלו הששים בדגים ובמים מספיק דזה מוליך הטעם בשוה. כף החיים אות י"ז. כלומר דאין הממשות עולה במנין, ולא נחשב כשיש ששים בדגים ובמים, דהכל מתערב בשוה.
ג. דאגב חריפות הצנון, דוחק הסכין פולט גוף הטעם שבו והוי כמו איסור בעין ע"כ זה לא דומה לשאר נ"ט בר נ"ט דבסי' צ"ה דמותר. ש"ך ס"ק ב'. וכן עיקר ודלא כהפר"ח שחלק על דברי השו"ע.
ואם אינו מקונח אפי' אינו בן יומו אוסר מצד השמנונית שעליו. ש"ך ס"ק ג'.
מ. דדבר החריף ואוסר מחמת חריפותו, אינו אוסר יותר מכדי נטילה. ש"ך ס"ק ד'.
נ. היינו רוחב אצבע אגודל, כמו בסי' ק"ה סעיף ד' ובסי' מ"ו. ובכף החיים אות נ"ד.
ס. ואין נוהגים היום ע"י טעימה כי אין אנו בקיאים. ט"ז ס"ק ב'. ומה שמתירין בנטילת מקום היינו בניכר מקום החתך, אבל בלא ניכר אסור הכל. כף החיים אות ח'. וכתב וזה פשוט.
ע. זהו דעת סה"ת שהביא הטור, דכל דבר חריף דמי לקורט של חלתית ואוסר אפי' באינו בן יומו. ועיין בט"ז ס"ק ג' דלא דמי לדגים שעלו בקערה.
וכל מקום שמר"ן הביא סתם ואח"כ יש אומרים דעתו לחוש להם לכתחילה ואין להקל אלא בהפ"מ ושעת הדחק. והגם שמר"ן בסעיף ג' סתם כסברא ראשונה ולא זכר הי"א, וכן בסי' ק"ג סעיף ו' הביא סברת הי"א ולא הביא סברא ראשונה בסתמא כמו שהביא כאן. וכן בסי' קי"ד סעיף ח' לא הזכיר סברא ראשונה רק סברת הי"א. י"ל דמר"ן סמך על מש"כ כאן בסתם ויש והלכה כסתם ויש לחוש לכתחילה לסברת הי"א. כף החיים אות י"א.
דבר חריף שנעשה בקערה בשרית בת יומא כגון כריין מותר לאוכלו אח"כ בחלב כיון שאין כאן דוחקא דסכינא ולא שמנונית לא בלע מבליעת הכלי. ט"ז ס"ק ג'. ואפשר דרק בדיעבד מותר. כף החיים אות י"ג.
פ. ומה שלא צריך רק ששים נגד מקום הנטילה, כיון שאנו לא יודעים כמה היה צריך ליתול, ועוד דמקום הסכין הוא פחות ממקום הנטילה. ש"ך ס"ק ז'.
ובסתמא הדרך לחתוך בכל הסכין, רק בידע בכמה נגע, משערין כמה שנגע. ש"ך ס"ק ח'.
והפר"ח כתב בסי' צ"ד אות כ"ג דבכל מקום שאמרו נגד הסכין היינו נגד קליפת הסכין ולא כל הסכין אומנם חלקו על דברי הפר"ח הזה והצריכו כנגד כל הסכין. כף החיים אות ח"י.

וה"ה לחתך בסכין של עכו"ם הדין כן ^ז.

הגה: אם חתך את הצנון דק דק צריך לשער ששים נגד כל הצנון.

הגה: ויש אומרים שאם חתך צנון בסכין של איסור כולו אסור ^ק, וכן בחתך בסכין של בשר, אסור כולו לאכלו עם חלב וכן נוהגין לכתחילה אבל בדיעבד ^ר אין לאסור אלא כדי נטילה.

הגה: אם חתך הירק שעל הצנון אין לחוש ^ש, רק בצנון עצמו אמרו.

הגה: אם יש ספק אם נחתך בסכין של איסור מותר. לכן קונים הצנונית שיש בהם חיתוכים מגוי ולא חיישינן כי תולים שזה נעשה במרא בעת תלישתם, ובמקום שאין בנמצא אלא לקנות צנונית שנחתכו בסכין ^ת נוהגים לקנותם מגוי ולהתיר אותם ע"י נטילת מקום.

^צ. ואם יש ששים ג"כ אסור לאכול הבצלים בכדי נטילה מהם, דבאיסור ואפשר לסוחטו אסור. כף החיים אות י"ט-כ'.

וכל מה שכתב מר"ן השו"ע דמשערין בסכין בשאר איסורין, כיון דס"ל דאין חנ"נ בשאר איסורין רק בבשר בחלב הבלוע יחד, אבל לדעת הרמ"א דיש חנ"נ גם בשאר איסורים א"כ החתיכה נעשית נבלה וצריך ששים נגד כל מקום הנטילה בבצלים שנחתכו בסכין של איסור, ולא רק נגד הסכין שזה פחות משיעור נטילתם. ובחתך אותם דק דק צריך ששים נגד כל הבצלים. כף החיים אות כ"א. ולדעת מר"ן גם בדק דק צריך ששים רק נגד הסכין בלבד. ט"ז ס"ק ו'. ועיין בש"ך ס"ק ט'.

^ק. זו דעת הרשב"א אפי' שלא חתך דק דק דס"ל דבכל אופן מתפשט טעם הסכין בכל הצנון כמו בקורט של חלתית. ט"ז ס"ק ז'.

^ר. היינו שנתבשל כבר בין בסכין של בשר בין בסכין של איסור א"צ לשער אלא כדי נטילה. ש"ך ס"ק י'. אבל לדעת מר"ן השו"ע אפי' לכתחילה סגי לקחת כדי נטילה, ולבשלו לכתחילה, וכך הוא מנהג הספרדים. כף החיים אות כ"ז.

^ש. משמע דאפי' קליפה לא צריך ויש מצריכין קליפה. שם אות כ"ט. שהעלין הם רק חריפים קצת.

^ת. דאפי' נחתכו בסכין, סתם סכין אינו בן יומו ויש מכשירין באינו בן יומו. ש"ך ס"ק י"ג. ובמקום שנמצא לקנות הוי לכתחילה ואסור. ש"ך ס"ק ט"ו.

ודג הרינ"ג אסור לקנותו מעכו"ם שחותכים אותו בסכין איסור אם לא שא"א באופן אחר שהוי כדיעבד, ויטול מהם מקום נטילת החיתוך. כף החיים אות ל"ו.